

**Nasjonalparkstyret for
Øvre Dividal nasjonal-
park og Dividalen
landskapsvernområde**

Besøksadresse
Statskog
9321 Moen

Postadresse
Postboks 700
9815 Vadsø

Kontakt
Sentralbord +47 78 95 03 00
Direkte 77642224+47 95 21 05 35
fmtrmb@fylkesmannen.no

Lars Jonas Kjemi

Saksbehandler Bjørn Morten Baardvik

Vår ref. 2022/742 -

Dato 20.01.2022

Tillatelse til lavtflyging og landing med helikopter i forbindelse med rovdyr registrering i Øvre Dividal nasjonalpark for perioden 2021-2025

Vedtak

Med hjemmel i forskrift for Øvre Dividal nasjonalpark § 3 pkt 6.3. d og forskrift for Dividalen landskapsvernområde § 3 pkt 5.3. c gir Øvre Dividal nasjonalparkstyre med dette Lainiovuoma tillatelse til lavtflyging og landing med helikopter i nasjonalparken og landskapsvernområdet.

Tillatelsen er gitt til Lainiovuoma sameby v/Lars Jonas Kemi med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for perioden 2022 til og med år 2025. Tillatelsen opphører om ordningen med «rovdjursinventering» opphøres eller praksis endres.
2. Tillatelsen gjelder for lavtflyging og landing med helikopter bare i forbindelse med rovdyr inventering, innenfor samebyens beiteområder.
3. Tillatelsen gjelder for inntil tre -3- turer pr år, i perioden 20.10 – 10.05
4. Rovdyrinventeringen skal gjennomføres i samarbeide med SNO, og SNO og fjelltjenesten skal om mulig varsles før flyging gjennomføres.

Dispensasjonen skal medbringes under transporten. All motorferdsel i utmark skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade på natur og mennesker. Unødvendig kjøring er ikke tiltatt.

Mislighold medfører inndragning. Vedtaket kan påklages innen tre uker til miljødirektoratet, eventuell klage sendes til styret for Øvre Dividal nasjonalpark. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det viser til søknad i e-post av 17.01.22, samt tillatelse til tilsvarende tiltak gitt av forvaltningsmyndigheten, datert 09.02.18

Søknaden

Lainiovuoma sameby utfør årligen inventering av lodjurs og jærvforyngringer inom samebyns betesområde där stora delar av Dividalen nationalpark ingår.

Grunden till inventeringen är att samebyn erhåller rovdjursersättning från det svenska sametinget baserad på antal av ovan nämnda föryngringar.

Terrängen i området gör att man ej tar sig fram på något annat sätt än med helikopter i de branta sluttningarna.

All rovdjursinventering på norsk sida utförs i samarbete med Statens Naturopsyn(SNO).

Vid något tillfälle när rovdjursinventering eller annan verksamhet utförs i Sverige nära Norska gränsen kan det uppstå behov att göra en rovdjursinventering in på Norsk sida med kort varsel.

Regelverk for nasjonalparken og landskapsvernområdet

Øvre Dividal nasjonalpark ble opprettet ved kgl. Res. 19. juni 1970. Formålet med vernet er å ta vare på et stort område med innlandsnatur med lite tekniske inngrep i den nordlige landsdelen, for å sikre en stor diversitet i økosystemer, et høyt biologisk mangfold og mange sjeldne arter, samt kulturminner. Det er særlig viktig å ta vare på variasjonsbredden av naturtyper i tilknytning til skog, myr og vassdrag. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. I varetakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift. Dividalen landskapsvernområde ble opprettet 1. desember 2006.

Formålet med vernet er å ta vare på et egenartet dalføre med vassdragsnatur og skog. Furuskog og flommarks skog er viktige elementer i naturlandskapet. Området har særlig betydning som leveområde for sjeldne dyre- og plantearter knyttet til grusører, sandbanker og skogsområder. Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift. Motorisert trafikk til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt i Øvre Dividal nasjonalpark §3 pkt 6.1 og i Dividalen landskapsvernområde §3 pkt 5.1.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy på barmark, og landing med luftfartøy i forbindelse med reindrift jfr. forskriften for nasjonalparken § 3 pkt. 6.3. d og forskriften for landskapsvernområde § 3 pkt 5.3. c.

Vurdering

Erstatningsberegninger for tap av rein til rovdyr og myndighetenes rovdyrforvaltningen henger nøye sammen. Taksering av rovdyr er således en

viktig aktivitet for reindriften. Jerven yngler fra januar til april. De aller fleste blir født i månedsskiftet februar - mars, og hunnene tar i bruk hiet de har laget, like før fødselen. Valpene vokser raskt og fra slutten av april begynner de å farte rundt med moren. De flytter seg også over til sekundære hi, eller dagleier, i nærheten. Når de er mellom seks og sju måneder gamle er de nesten utvokst, og fra midten av september klarer de seg vanligvis selv. Som regel vandrer de ut av området hvor de har vokst opp før de har blitt 12 måneder gamle. Registreringsperioden er 1. februar til 31. juli.

Registreringsperioden for ynglinger av gaupe er 1. oktober og ut februar. Årsaken til at registreringene ikke varer lengre, er at voksne dyr kan gå sammen i parringstiden i mars, og derfor feilaktig kan bli vurdert å være familiegupper.

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fattet vedtak etter forskrifter for verneområder.

Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker driftsmetoder (§ 12). Vi legger til grunn at vi har kunnskap om at motorferdsel kan forstyrre friluftslivet og reindrift, som er en del av formålet med nasjonalparken.

Styret for Øvre Dividal nasjonalpark forvalter nasjonalparkene ut fra prinsippet om å redusere motorferdsel til et minimum. Motorisert ferdsel i verneområdet

øker, og styret er bekymret for denne utviklingen (§10). Styret er derfor restriktive med å gi tillatelse til helikopterflyging, og landing med helikopter i områder som er vernet etter naturvernloven, spesielt i perioden fra påske og frem til 1. september når rein befinner seg i områdene (§9) Vi er kjent med at lavtflyging med helikopter, - landing med helikopter kan forstyrre dyrelivet, og reindriften, samt være et irritasjonsmoment for turgåere i området (§8) Friluftsliv, dyrelivsfredning, og reindrift er tre momenter i formålet med vernet.

Motorferdsel fra påske og ut i mai kan være problematisk for dyreliv og friluftsliv og reindrift. Isfiskesesongen er på det mest attraktive i april mai, og flere rovfugl arter er i gang med hekking, og det er kalvingstid for rein. I og med at registreringsperioden for gaupe avsluttes ved tidlig på vinteren, vil disse registreringene gi små forstyrrelser på friluftsliv, dyreliv og reindrift.

Dersom det må gjøres registreringer i seint på sesongen, vil det mest sannsynlig foregå som barmarks kontroller. Barmarks kontroller gjennomføres ved at man flyr målrettet til kjente hi lokaliteter, og leiter ekskrementer etter jerv ved bestemte hi åpninger. Det betyr at forstyrrelsene begrenses til små geografiske områder, utenfor steder hvor friluftsfolk normalt ferdes.

Bruk av helikopter er betraktet som den mest miljøforsvarlige teknikk og driftsmetode ved gjennomføring av dette til dette tiltaket (§12).

Styret vil henstille tiltakshaver om å gjennomføre inventeringen så tidlig i perioden som mulig, samt tar hensyn når de er i nærheten av områder hvor det kan hekke rovfugl. Da det er reindriftsutøverne som selv gjennomfører tiltaket, regner vi med at reindriftas interesser i forhold til forstyrrelser av rein blir ivaretatt på en god måte. Tiltaket gjennomføres årlig, etter kjent metodikk, og i samarbeide med SNO. Styret finner det derfor hensiktsmessig å gi en flerårig tillatelse på vilkår listet opp i vedtaket. Vi påpeker at det ved aktivitet og ferdsel tas hensyn til at området er vernet som nasjonalpark, og at motorferdselen i området reduseres til et minimum.

Med vennlig hilsen

Bjørn Morten Baardvik
nasjonalparkforvalter

Kopi til:
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statskog
Sno /v Torbjørn Bergli
Fjelltjenesten/v Kjetil Letto
Målselv kommune